

Πρακτικό ζήτημα

Για την επιλογή Προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης ο Υπαλληλικός Κώδικας (ΥΚ) προβλέπει την έκδοση προκήρυξης των κενών θέσεων με καθορισμό των προϋποθέσεων συμμετοχής στο διαγωνισμό, απόφαση επιλογής του ειδικού Υπηρεσιακού Συμβουλίου με βάση αντικειμενικά κριτήρια και απόφαση τοποθέτησης του αρμοδίου οργάνου. Μεταξύ των τυπικών προσόντων προβλέπεται η κατοχή της θέσης του Προϊσταμένου Διεύθυνσης (διευθυντή).

Ο Α., Προϊστάμενος Διεύθυνσης του Πανεπιστημίου Π., συμμετείχε ως υποψήφιος για θέση προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης στο Π. κατά τις διατάξεις του ΥΚ, στην οποία τοποθετήθηκε, ωστόσο, ο συνυποψήφιος του Ε., επίσης Διευθυντής στο ίδιο Πανεπιστήμιο, δυνάμει της αριθ. Π/11-10-2013 Πρυτανικής Πράξης. Κατά της απόφασης αυτής ο Α. στράφηκε καταρχάς διοικητικά, υποβάλλοντας ένσταση με την οποία αιτήθηκε από τον Πρύτανη του Π να ακυρώσει την πράξη λόγω μη τήρησης πρακτικών από το Υπηρεσιακό Συμβούλιο. Υποστήριξε ότι η υποχρέωση αυτή δεν προβλέπεται, μεν, στον ΥΚ, προκύπτει, όμως, από το Σύνταγμα και η σχετική ρύθμιση του ΥΚ, που παραλείπει την υποχρέωση τήρησης πρακτικού, είναι αντισυνταγματική. Ο Α. προσέφυγε ακολούθως ενώπιον της δικαιοσύνης εντός του ίδιου έτους υποστηρίζοντας ως επιπλέον παρανομία της πρυτανικής πράξης Π/11-10-2013, ότι ο Πρύτανης, που την υπέγραψε, είχε εκλεγεί με βάση την στηριζόμενη σε αντισυνταγματική εξουσιοδοτική διάταξη απόφαση Φ του Υπουργού Παιδείας. Στηρίζει δε την αντισυνταγματικότητα της νομοθετικής αυτής διάταξης στο επιχείρημα ότι ο νόμος ρυθμίζοντας τον τρόπο ανάδειξης των οργάνων των ΑΕΙ παραβιάζει την αρχή της πλήρους αυτοδιοίκησης τους. Η προσβαλλόμενη πράξη ανακλήθηκε, τελικά, τον Οκτώβριο του επόμενου έτους (2014) από τον Πρύτανη με βάση τα υποστηριζόμενα στην ένσταση του Α. Μετά από την τήρηση πρακτικών από το Υπηρεσιακό Συμβούλιο εκδόθηκε νέα πράξη του Πρύτανη τον Μάιο του 2015 (Ρ/2015) περί εκ νέου τοποθέτησης του Ε. ως Γενικού Διευθυντή. Η συζήτηση του ενδίκου βοηθήματος του Α. κατά της αρχικής πρυτανικής πράξης προσδιορίσθηκε για τις 13/12/2015.

Ερωτάται:

1. Ποια ή ποιες πράξεις της διαδικασίας επιλογής του Ε. όφειλε να είχε προσβάλει ο Α. κατά το έτος 2013, ενώπιον ποίου δικαστηρίου και με ποιο ένδικο βοήθημα;
2. Με δεδομένο ότι δεν προβλέπεται στον ΥΚ η τήρηση πρακτικών κατά την συνέντευξη ενώπιον του Υπηρεσιακού Συμβουλίου, ήταν νόμιμη η ανάκληση της πρυτανικής πράξης με βάση το Σύνταγμα; Ειδικότερα, είχε αρμοδιότητα ο Πρύτανης να προβεί σε έλεγχο αντισυνταγματικότητας της σχετικής διάταξης του ΥΚ;

3. Σε σχέση με τον (επιπλέον) λόγο του ενδίκου βοηθήματος του Α. ενώπιον της δικαιοσύνης: Ποιο το περιεχόμενο της αρχής της πλήρους αυτοδιοίκησης των ΑΕΙ; Ευσταθεί ο επιπλέον ισχυρισμός, που προβάλλει ο Α;
4. Εάν κατά τη διάρκεια της συνέντευξης του Α ενώπιον του Υπηρεσιακού Συμβουλίου, το μέλος του Υπ.Συμβουλίου Μ. είτε απευθυνόμενος στον Α: «Ο ανήλικος γιός μου έχει πλουσιότερο βιογραφικό από το δικό σας», θα είχε λόγο ο Α. να ζητήσει την ακύρωση της επιλογής του Ε. με βάση την αρχή της αμεροληψίας της διοίκησης;Θα μπορούσε να ασκήσει ο Α. αγωγή αποζημίωσης για την δήλωση του Μ.;Αν ναι, με βάση ποιες διατάξεις και κατά ποίου θα όφειλε να στρέψει την αγωγή του;
5. Συζητείται παραδεκτά το ένδικο βοήθημα του Α. κατά της Π/2013 πράξης τον Δεκέμβριο του 2015 ενόψει: α) της έκδοσης της Ρ/2015 πρυτανικής πράξης, β) του γεγονότος ότι ο Α. κατά τον χρόνο αυτόν είχε ήδη συνταξιοδοτηθεί λόγω ορίου ηλικίας και δεν θα μπορούσε να τοποθετηθεί πλέον σε θέση Γενικού Διευθυντή;
6. Παραδεκτά προβάλλει το πρώτον ο Α. με υπόμνημα, που καταθέτει στις 5/12/2015 ενώπιον του δικαστηρίου του ενδίκου βοηθήματός του, ότι η πράξη ορισμού του Ε. ως διευθυντή έπασχε παρανομίας και επομένως αυτός εστερείτο τυπικού προσόντος;

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

Προτεινόμενες απαντήσεις:

- 1- Προσβάλλει παραδεκτά μόνον την Π/11-10-2013 πράξη ως τελική της σύνθετης ενέργειας επιλογής προϊσταμένου, στην οποία η απόφαση του Υπ.Συμβ. απορροφάται (ΣΕ 418/2015 – 0,5 Μονάδα). Αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του ΣΕ όχι του ΔΕφ (αρ. 1 παρ. 2 περ. στ ν. 702/1977) (0,5 Μονάδα).
- 2- βλ. ενδεικτ. ΣΕ 1206/2015: Κατά την έννοια της εν λόγω διάταξης του άρθρου 82 παρ. 7 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 2683/1999) επιβάλλεται ως εγγύηση τήρησης των συνταγματικών αρχών της ισότητας και της **αξιοκρατίας** και, ειδικότερα, της ελεύθερης πρόσβασης και σταδιοδρομίας κάθε Έλληνα πολίτη στις δημόσιες θέσεις κατά το λόγο της προσωπικής του αξίας και ικανότητας (άρθρο 4 παρ.1 και 4 και άρθρο 5 παρ. 1 του Συντάγματος), της διαφάνειας (άρθρο 103 παρ. 7 του Συντάγματος), που κατά την έννοιά της, καταλαμβάνει όχι μόνο τη διαδικασία εισόδου στο υπαλληλικό σώμα αλλά και, περαιτέρω, τι εν γένει τις διαδικασίες εξέλιξης (προαγωγής και ανάθεσης καθηκόντων) των δημοσίων υπαλλήλων, καθώς και του

κράτους δικαίου (άρθρο 25 παρ. 1 του Συντάγματος), ο ουσιώδης τύπος της σύνταξης **πρακτικού**, είτε αυτοτελούς είτε ενσωματωμένου στην απόφαση του Ειδικού Υπηρεσιακού Συμβουλίου περί επιλογής Προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης, περί της ενώπιον του Ειδικού Υπηρεσιακού Συμβουλίου διεξαγομένης προφορικής συνέντευξης των υποψηφίων, στο οποίο πρέπει να αναφέρεται, έστω συνοπτικά, το περιεχόμενο της συνέντευξης και, περαιτέρω, να εκφέρεται εξατομικευμένη για κάθε υποψήφιο κρίση, ως προς την αξιολόγηση της παρουσίας του από τα μέλη του Ειδικού Υπηρεσιακού Συμβουλίου και, ειδικότερα, για την προσωπικότητά του και την εν γένει ικανότητά του, αναφορικά με την άσκηση των καθηκόντων του Προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης. Με τη σύνταξη **πρακτικού** συνέντευξης των υποψηφίων, υπό το προεκτεθέν περιεχόμενο, αφενός εξασφαλίζονται οι προϋποθέσεις αμερόληπτης και **αξιοκρατικής** κρίσης και αφετέρου καθίσταται γνωστή στους υποψήφιους και ελέγξιμη από τον ακυρωτικό δικαστή, ενόψει του κατά το άρθρο 20 παρ.1 του Συντάγματος δικαιώματος παροχής έννομης προστασίας και του άρθρου 95 παρ.1 εδαφ. α? του Συντάγματος περί κατοχυρώσεως της αιτήσεως ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, η αξιολόγηση των υποψηφίων από το Ειδικό Υπηρεσιακό Συμβούλιο κατά τη διαδικασία της συνέντευξης (βλ. ΣΕ Ολομ. 3052/2009, 1569/2010). (1,5 μονάδες) + ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ Ν. – κατά την θέση της νομολογίας του ΣΕ επιτρεπτός και σε διοικητικά όργανα, ιδίως όταν πρόκειται για τα ανώτατα όργανα διοίκησης ορισμένου διοικητικού κλάδου, όπως εν προκειμένου ο πρύτανης του ΑΕΙ, επικεφαλής ενός αυτοδιοικούμενου ΝΠΔΔ, (1,5 μονάδα)

- 3- Βλ ΣτΕ (Ολομ) 519/2015, σκ. 14:**Η αρχή της πλήρους αυτοδιοίκησης** των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων έχει ως περιεχόμενο την εξουσία των εν λόγω ιδρυμάτων να αποφασίζουν για τις δικές τους υποθέσεις με δικά τους όργανα, τα οποία καθορίζονται μεν από τον κοινό νομοθέτη, απαρτίζονται όμως από πρόσωπα που είναι επιφορτισμένα ή μετέχουν, κατά τα ανωτέρω, στην πραγματοποίηση της εκπαιδευτικής και ερευνητικής αποστολής τους. Ως αναγκαίο περιορισμό της πλήρους αυτοδιοίκησης των Α.Ε.Ι., **οι ίδιες συνταγματικές διατάξεις καθιερώνουν την κρατική εποπτεία επί των ιδρυμάτων αυτών**, περιεχόμενο της οποίας είναι, κατά την έννοια του Συντάγματος, ο έλεγχος νομιμότητας, από κρατικό όργανο, των πράξεων των οργάνων τους (ΣτΕ 874/1992 Ολομ., 2801/1984 Ολομ.). Περαιτέρω, **η ως άνω εξουσία**, στην οποία περιλαμβάνεται, προεχόντως, η επιλογή του διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού των Α.Ε.Ι., **περιορίζεται, ως αμιγώς διοικητική, στην εφαρμογή των κανόνων δικαίου που διέπουν την οργάνωση και λειτουργία τους και δεν περιλαμβάνει και το δικαίωμα θεσπίσεως των σχετικών κανόνων ή της συμπράξεως στην παραγωγή τους κατά τρόπο δεσμευτικό για τα νομοθετικά όργανα, πράγμα που προϋποθέτει όχι απλώς αυτοδιοίκηση αλλά αυτονομία των εν λόγω ιδρυμάτων**, η οποία δεν τους παραχωρήθηκε από το Σύνταγμα. Εντός του πλαισίου αυτού, η θέσπιση των κανόνων για τη ρύθμιση ζητημάτων οργάνωσης και λειτουργίας των Α.Ε.Ι., στα οποία περιλαμβάνεται και ο τρόπος συγκροτήσεως και λειτουργίας των συλλογικών τους οργάνων (ΣτΕ 195/1984 Ολομ.), ανήκει στην αρμοδιότητα της νομοθετικής λειτουργίας και

ασκείται από τα όργανα και με τη διαδικασία που προβλέπει το Σύνταγμα, όπως συμβαίνει και με την οργάνωση οποιασδήποτε δημόσιας υπηρεσίας, είτε κρατικής, είτε αυτοδιοικούμενης, κατά τόπο ή καθ' ύλη. Υπό την επιφύλαξη της διασφάλισης των προαναφερόμενων δύο συνταγματικών αρχών, ο νομοθέτης, κατά την άσκηση της αρμοδιότητάς του αυτής, ούτε δεσμεύεται από τις σχετικές απόψεις των ενδιαφερομένων ιδρυμάτων, ούτε υποχρεούται να ακολουθήσει ορισμένο οργανωτικό και λειτουργικό πρότυπο (ΣτΕ 1731/1986 Ολομ., Π.Ε. 144/2008 Ολομ.), αλλά διαθέτει ευρύτατα περιθώρια εξουσίας να οργανώνει το θεσμικό πλαίσιο για την δομή και λειτουργία των Α.Ε.Ι. ανάλογα με τη φύση του ρυθμιζόμενου θέματος (ΣτΕ 982/2012 Ολομ.) και να ορίζει τα πρόσωπα που μετέχουν στη διοίκησή τους, προβλέποντας διαφορετικό τρόπο αναδείξεως ή συμμετοχής στα όργανα από εκείνο που ίσχυε στο παρελθόν, ενόψει και των εκάστοτε ισχυουσών στα πανεπιστήμια συνθηκών, ώστε να μπορούν αυτά να ανταποκριθούν στις εξελισσόμενες επιστημονικές, κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες, με σκοπό την ικανοποίηση των σύγχρονων και πολυεπίπεδων στόχων του πανεπιστημίου (ΣτΕ 982/2012 Ολομ., 1731/1986 Ολομ., Π.Ε. 144/2008 Ολομ., πρβλ. ΣτΕ 32/2009 7μ.). (1,5 μονάδες)

4-Η έκφραση γνώμης μέλους ΣΔΟ κατά την άσκηση των καθηκόντων του δεν συνιστά μεροληψία (πρβλ. ΣΕ 4611/2009, ΕλλΔνη 2010, 1122), έστω κι αν το περιεχόμενο είναι υβριστικό, όπως εν προκειμένω. Για να στηρίξει λόγο μεροληψίας ο αιτών θα πρέπει να αποδείξει προϋφιστάμενη έχθρα με το μέλος του ΣΔΟ (1 Μονάδα). Παράνομη προσβολή της προσωπικότητας του Α., κατά κατάχρηση της εξουσίας του μέλους συλλογ.ΔΟ χωρίς να διαρρηγνύεται η εσωτερική συνάφεια – ευθύνη του ΑΕΙ, όργανο, του οποίου αποτελεί το Υπηρεσ. Συμβούλιο ενόψει και του αρ. 16 Συντ (βλ. ΣΕ 1401/2010) – αρ. 105 + 106 ΕισΝΑΚ + 5 παρ. 1 Συντ. + 57, 59 ΑΚ + 361 ΠΚ (1 Μονάδα). Στρέφεται αποκλειστικά κατά του ΑΕΙ, όχι κατά του μέλους του συλλογ.ΔΟ, το οποίο δεν ευθύνεται ευθέως προσωπικά (0,5 Μονάδα).

- 4- α) Λόγω αντικατάστασης της πράξης οφείλει να ακολουθηθεί η διαδικασία του 32 παρ. 3 π.δ. 18/1989 (0,5 Μονάδα),
β) Ενόψει των συνταξιοδοτικής φύσεως συνεπειών από την κατάληψη της θέσης του Γενικού Δ/ντή έχει έννομο συμφέρον συζήτησης της υπόθεσης, εφόσον το επικαλεσθεί και το αποδείξει είτε με υπόμνημα πριν είτε προφορικά κατά τη συζήτηση (αρ. 32 παρ. 2 του π.δ.) (ΣΕ 418/2015 - 1 Μονάδα)
- 5- Η πράξη ορισμού του Α ως Δντή ως ατομική ΔΠ, που δεν προσβάλλεται με την αιτ. ακυρώσεως, καλύπτεται από το τεκμήριο νομιμότητας και δεν ελέγχεται παρεμπιπτόντως. Επιπλέον, ο λόγος αυτός απαραδέκτως προβάλλεται το πρώτον με υπόμνημα ενώ όφειλε να είχε προβληθεί με το κύριο δικόγραφο (1 Μονάδα).

